

Պրոլետարները ըստ յերկիրների, միացե՛ք

ՀԱՄԿ(Բ)Կ ԵՎ ԿՈՒՍՊՐՈՊԱԳԱՆԳԻ
ՅԵՎ ԱԳԻՏԱՑԻԱՑԻ ԲԱԺԻՆ

ՀԱՄԿ(Բ)Կ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ

Ծ Ր Ա Գ Ի Ր

ԴԱՍԱԳՐՔՈՎ, ԱՇԽԱՏՈՂ,
ԽՄԲԱԿՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

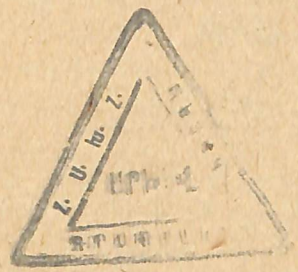
ՀԱՅԿՈՒՍՀՐԱՏ — 1936 — ՅԵՐԵՎԱՆ

30 JAN 2018 9/1 ✓

ՀԱՄԱԲՐԿ ԿԿ ԿՈՒՍՊՐՈՊԱԳՈՆԵՐԻ
ՑԵՎ ԱԳԻՏԱՑԻՍԵՒ ԲԱԺԻՆ

ՀԱՄԱԲՐԿ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ Ծ Ր Ա Գ Ի Ր

ԳԱՍԱԿՐԻՈՎ ԱՇԽԱՏՈՂ
ԽՄԲԱԿՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

ՀԱՅԿՈՒՍՀՐԱՏ ● 1936. ՅԵՐԵՎԱՆ

1/3

ПРОГРАММА ПО
ИСТОРИИ ВКП(б)

Аршпартиздат, Эривань

1-3637

Համկ(բ)Կ պատմութեան այս համառոտ ծրագիրն
այն խմբակների համար է, վորոնք Համկ(բ)Կ պատ-
մութեանն ուսումնասիրում են յեղած դասագրքերից
վորեւ մեկով:

Ծրագրին կցված ցուցակը Լենինի և Ստալինի այն
յերկերի, վորոնք հանձնարարվում են դասագրքի հետ
լրացուցիչ կերպով ուսումնասիրելու խմբակներում,
պարտադիր չեն ամեն մի խմբակի համար: Նայած
այժալ խմբակի պատրաստակամութեան մակարդակին,
յերկերի այդ ցուցակում փոփոխութեաններ են մտցը-
վում (հիշատակված աշխատութեանների կրճատում,
նրանց փոխարինում այլ, ավելի մատչելի աշխատու-
թեաններով):

Սմբակների ղեկավարների համար ձեռնարկ կարող
են հանդիսանալ Լենինի ընտիր յերկերի յերկհատոր-
յակը կամ վեցհատորյակը և Ստալինի «Լենինիզմի
հարցերը»: Համապատասխան թեմաներն անցնելու ժա-
մանակ հանձնարարվում է ոգտագործել Վորոշիլովի
«Ստալինը և Կարմիր բանակը» բրոշյուրը և ընկ. Բե-
րիայի «Մեղրկովկասի բուլղերիկյան կազմակերպութեան-
ների պատմութեան հարցի շուրջը» գեկուցումը:

I ԹԵՄԱ.

ՄԱՐԳՍԻՉՄԻ ՏԱՐԱԾՈՒՄԸ ՌՈՒՍԱՍՏԱՆՈՒՄ, ՍՈՑԻԱԼ-ԴԵՄՈԿՐԱՏԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՌԱՋԱՑՈՒՄԸ ՅԵՎ ՆԱՐՈՂՆԻԿՈՒԹՅԱՆ ԳԱՂԱՓԱՐԱԿԱՆ ԶԱԽՉԱՆՈՒՄԸ

1. Բանվորական շարժման առաջին փայլերը և մարքսիզմի սկզբնավորությունը Ռուսաստանում: Ցարական ինքնակալությունը վորպես ժողովրդի ամենավտխերիմ թշնամին: Ազգությունների ճնշումը ցարական ինքնակալության կողմից: Գյուղացիության դրությունը ճորտատիրության ժամանակ և ճորտատիրության 1864 թվականի վերացումից հետո: Բանվոր դասակարգի դրությունը 60-ական և 70-ական թվականներին: Բանվորների առաջին գործադուլները և նրանց բնույթը:

70-ական թվականներին նարոդնիկությունը: Նարոդնիկական «Զեմլյա ի Վոլյա» կազմակերպության պատակառումը «Նարոդնայա վոլյա»-յի և «Զյոնի Պերեդել»-ի (1879 թ.): Կալվածատիրական ճնշման դեմ գյուղացիական ստրեյտին բողոքի անդրադարձումը նարոդնիկության մեջ: Նարոդնիկների ռեակցիոն թեորիաները և նրանց տեոորիստական գործունեությունը վորպես արգելք ցարիզմի դեմ մասսայական պայքար ծավալուն և պրոլետարիատի կոնսակցություն կազմելուն:

Բանվորների առաջին հեղափոխական խմբակները 70-ական թվականներին: Բանվոր դասակարգի առաջին հեղափոխական—քաղաքական կազմակերպությունները.—«Հարավ-ռուսաստանյան բանվորների միությունը» (Ռգեսսա, 1874 թ.) և «Հյուսիս-ռուսական բանվորների միությունը» (Պետերբուրգ, 1877—1878 թ.թ.): Գործադուլային շարժումը 70-ական թվականներին: 1885 թվի Մորոզովյան գործադուլի նշանակությունը: «Ուսլոբոժենիե տրուդա» («Աշխատանքի ազատագրություն») խմբակը (ժընեվ, 1883 թ.) և նրա դերը Ռուսաստանում մարքսիզմ տարածելու գործում: «Աշխատանքի ազատագրում» խմբի պայքարը նարոդնիկության դեմ: Ուլորտունիստական տարրեր «Աշխատանքի ազատագրում» խմբի ծրագրային և տակտիկական հարցերում: 80-ական թվականներին մարքսիստական խմբակները:

2. Լենինի պայքարը հեղափոխական մարքսիզմի և պրոլետարական կոնսակցության համար 90-ական քրվականներին: Արդյունաբերության զարգացումը 90-ական թվականներին: Բանվորական շարժման աճումը: Լենինի Պետերբուրգ դալը 1893 թվին և նրա ազդեցությունը բանվորական շարժման վրա: 90-ական թրվականներին լիբերալ նարոդնիկությունը: Լենինը մերկացնում է նարոդնիկներին, վորպես մարքսիզմի ամենավտխերիմ թշնամիներին: Նարոդնիկության ջախջախումը: Լենինի «Ի՞նչ են «ժողովրդի բարեկամները» և ինչպես են նրանք պայքարում սոցիալ-դեմոկրատներին դեմ» գրքի (1894 թ.) համալսարհային պատմական նշանակությունը:

Լենինի պայքարը լեգալ մարքսիզմի դեմ և այդ պայ-

քարի միջազգային նշանակութիւնը: Ստալինի պայ-
քարը 90-ական թվականներին, Անդրկովկասում նացիո-
նալիստների և ընդալ մարքսիստների դեմ («Մեռածե
Դասի»-յում) հանուն հեղափոխական մարքսիզմի:

Լենինի ստեղծած Պետերբուրգի «Բանվոր դասակարգի
ազատագրութեան պայքարի միութիւնը» վորպես բու-
շելիական կուսակցութեան սաղմ: «Պայքարի Միութեան»
գործունէութիւնը Պետերբուրգի բանվորների մեջ:
Բանվորական շարժման ղեկավարումը (1895—
1897 թ. թ.): Լենինի ձեռքակալութիւնն ու արքա-
րումը:

Կուսակցութեան առաջին համագումարը (Մինսկ,
1898 թ.), նրա նշանակութիւնը և նրա վորոշումների
հիմնական թերութիւնները:

II ԹԵՄԱ.

ՌՍԴԲԿ ՅԵՐԿՐՈՐԴ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ ՅԵՎ ԲՈՂՇԵ-
ՎԻՋՄԻ ՁԵՎԱՎՈՐՈՒՄԸ

1. Լենինյան «Իսկրան» նոր տիպի պրոլետարական կու-
սակցութեան համար մղված պայքարում: Արդյունա-
բերական վերելքը 90-ական թվականների յերկրորդ
կիսում: Բանվորների անտեսական գործադուլները:
Եկոնոմիզմի յերևան դալը: Եկոնոմիստները վորպես
բուրժուազիայի գործակալներ բանվորական շարժման
մեջ: Եկոնոմիստների «համարտ հանդանակը» («Կրե-
դոն») և Լենինի «Ռուսական սոցիալ-դեմոկրատների
բողոքը» (1899 թ.): Լենինի պայքարն եկոնոմիստների
դեմ միջազգային ոպորտունիզմի դեմ (Բեռնշտայնը և
մյուսները):

Լենինի ստեղծած համարուսական «Իսկրա» թերթի
(1900—1903 թ.թ.) դերն ու նշանակութիւնը: Ստա-
լինի պայքարն Անդրկովկասում ընդդեմ ոպորտու-
նիստների՝ հանուն «Իսկրայի» զազաւիարների: «Իս-
կրայի» կազմակերպման պլանը: Լենինի «Ի՞նչ անել»
գրքի (1902 թ.) նշանակութիւնը: Լենինը պրոֆեսիո-
նալ հեղափոխականների կազրեր ստեղծելու մասին:
«Իսկրայի» պայքարն եկոնոմիստների և նարոզնիկու-
թեան բեկորները—եսերները դեմ:

900-ական թվականները սկզբի արդյունաբերական
ճգնաժամը և գործադուլային շարժման աճումը: Որու-
խովյան պաշտպանութիւնը (1901 թ. մայիս): Գոր-
ծադուլներ Թիֆլիսում: Ստալինի ղեկավարած գործա-
դուլները և քաղաքական ցույցերը Բաթումում (1902
թ. մարտ): Գյուղացիական հուզումները (1902 թ.):

II համագումարի նախապարաստումը «Իսկրայի»
կողմից: «Իսկրայի» խմբադրութեան ներսի տարա-
ձայնութիւնները ծրագրային և սակաւիական հարցե-
րում:

2. ՌՍԴԲԿ II համագումարը և բալշևիզմի ձևավու-
րումը (1903 թ.): Համագումարի կազմը և համագու-
մարում յեղած խմբավորումները: Լենինի պայքարը
կուսակցութեան ծրագրի համար ընդդեմ ոպորտու-
նիստների (Ակիմով, Տրոցկի և ուրիշներ): Լենինի
պայքարը պրոլետարիատի ռեզերվների համար (աղգա-
յին և դյուղացիական հարցերը): Տակաւիկայի հարցերը
(բուրժուազիայի, էսերների և մյուսների նկատմամբ
վերաբերումները): Լենինի պայքարը կուսակցութեան
կազմակերպական սկզբունքների համար և կուսակցու-
թեան կանոնադրութեան I կետի համար: Պայ-

քար բունդականները դեմ: Կուսակցութեան պառակտումը բոլշևիկները և մենշևիկները:

II համագումարի վորոշումների սարտատժը մենշևիկները կողմից: Լենինի դուրս գալը «Ճակըայի» խմբագրութեանը: «Իսկըայի» անցումը մենշևիկների ձեռքը: Բոլշևիկների պայքարը մենշևիկների և հաշտվողականների դեմ՝ II համագումարից հետո:

II համագումարում կուսակցութեան պառակտման միջազգային նշանակութեանը:

III ԹԵՄԱ.

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ 1905—1907 Թ.Թ. ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ

(1905 թ. հունվարից մինչև փետրվար)

1. Հեղափոխական շարժումը Ռուսաստանում 1905 թ. հեղափոխության նախորդակին: Բանվորական շարժման աճումը: Ստալինի ղեկավարած գործադուլը Բաղվում 1904 թվին և նրա ազդեցութեանը գործադուլային շարժման վրա: Գյուղացիների յերույթը կարգաճատերերի դեմ: Ազգային-ազատագրական շարժումը ծայրամասերում:

Ռուս-ճապոնական պատերազմը (1904 թ.): Բոլշևիկների և մենշևիկների վերաբերմունքը պատերազմին: 1905 թվի հունվարի 9-ը և հեղափոխութեան սկիզբը: Դասակարգային ուժերի փոխհարաբերութեանը 1905 թվի հեղափոխութեան ժամանակ: Ինքնակալական-կարլաճատիրական հասարակակարգը և նրա պայքարը հեղափոխութեան դեմ: Բանվոր դասակարգը և գյուղացիութեանը հեղափոխութեան մեջ: Պրոլե-

տարիատի հեղեմունիան: Լիբերալ բուրժուազիան ցարիզմի հետ դաշնակցելու կողմնակից: Ռուսական հեղափոխութեան—խմպերիալիզմի պայմաններում առաջին հեղափոխութեան—յուրահատկութեանը: Բոլշևիկների՝ «սյրոլետարիատի և գյուղացիութեան հեղափոխական-դեմոկրատական ղեկատարութեան» լոզունգը բուրժուական-դեմոկրատական հեղափոխութեան սոցիալիստականի վերաճելու լենինյան պլանի վույսի տակ:

Բոլշևիկները պայքարը լիբերալ բուրժուազիային մեկուսացնելու համար: Բոլշևիկների պայքարը մենշևիկների ու եսերների դեմ՝ հեղափոխութեան մեջ հեղափոխական ստրատեգիայի ու տակտիկայի համար: Բոլշևիկների պայքարը Տրոցկու մենշևիկյան «պերմանենտ հեղափոխութեան թեորիայի» դեմ:

2. Կուսակցութեան III համագումարը: Բոլշևիկների պայքարը կուսակցութեան III համագումար հրապրելու համար: Ստալինի դերը III համագումարի համար մղվող պայքարում:

Կուսակցութեան III համագումարը (1905 թ.): Համագումարի կազմը: III համագումարի վորոշումները ղինված ապստամբութեան մասին, հեղափոխական ժամանակավոր կառավարութեան մասին, գյուղացիական շարժման նկատմամբ և մյուս կուսակցութեանը նկատմամբ վերաբերմունքի մասին և այլն: Պայքար մենշևիկյան կոնֆերենցիայի ու պրոտունիստական վորոշումների դեմ:

Հեղափոխութեան ծավալումը: Պայքար III համագումարի վորոշումները կենսազործելու համար: Լենինի «Պրոլետարիատի յերկու տակտիկան դեմոկրատ-

VII ԹԵՄԱ

ՓԵՏՐՎԱՐՅԱՆ ԲՈՒՐԺՈՒԱ-ԳԵՄՈԿՐԱՏԱԿԱՆ ՀԵՂԱ-
ՓՈՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ՅԵՎ ԲՈՂՇԵՎԻԿՆԵՐԻ ՊԱՅՔԱՐԸ
ՆՐԱ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ԿԵՐԱՃՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

1. Յարիզմի տապալումը և կուսակցության պայ-
ֆարն ամբողջ իշխանությունը խորհուրդներին անցնե-
լու համար: Գործադուլների վերածույթը զինված
ապստամբության (1917 թվի փետրվարի 25-ին): Բոլ-
շևիկները մասսաների գլուխ: Ինքնակառուցյան տա-
պալումը (1917 թվի փետրվարի 27-ին): Հեղափոխու-
թյան բնույթն ու շարժիչ ուժերը: Յերկիրյանություն-
նը վորպես փետրվարյան հեղափոխության ամենաբնու-
րոջ առանձնահատկություն: Յերկիրյանության պատ-
ճառները: Մենշևիկներն ու եսերները — հեղափոխու-
թյան գլխավոր թշնամիներ: Կուսակցությունը ժամա-
նակավոր կառավարության դեմ պայքարելու առաջին
որերին: Ստալինի վերադարձն աքսորից և նրա ղեկա-
վար դերն այդ շրջանում:

Լենինի վերադարձն արտասահմանից: Լենինի ապ-
րիլյան թեզիսները, նրանց ելույթները և համաշխար-
հային պատմական նշանակությունը: Բոլշևիկյան կու-
սակցության հիմնական լողունները: Կրամենեյի աջ
ուպրոտունիստական դիրքը:

2. Պայքար հեղափոխության լենինյան պլանի հա-
մար: Բանվորների և զինվորների 1917 թվի ապրիլի
20-21-ի ցույցը բոլշևիկների ղեկավարությունը և ժա-
մանակավոր կառավարության իշխանության առաջին
ճզնաժամը: Կոալիցիոն կառավարության ստեղծումը

1-363891

վորպես մենշևիկների և եսերների բացահայտ դաշինք
բուրժուազիայի հետ:

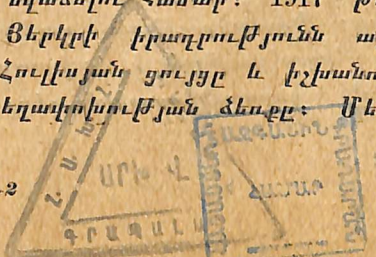
Բոլշևիկների VII (ապրիլյան) կոնֆերենցիան: Կոն-
ֆերենցիայում Լենինի և Ստալինի պայքարն աջ (կա-
մենեյ, Ռիկով և ուրիշներ) և «ձախ» (Պյատակով և
ուրիշներ) ուպրոտունիստների դեմ:

Բոլշևիկների պայքարը մասսայական կազմակերպու-
թյուններում անբաժան արդեցություն ձեռք բերելու
համար և կուսակցական աշխատանքը նրանց մեջ: Որ-
վա գլխավոր խնդիրը — համաձայնողական կուսակ-
ցություններին (մենշևիկներին և եսերներին) զրկել
մասսաների նկատմամբ ամեն մի արդեցությունից:
Բոլշևիկյան լրագրերի («Պրավդա», «Սոլջատսկայա
Պրավդա», «Ոկոպնայա Պրավդա» և այլն) դերը: Կու-
սակցական կազմակերպությունների դերը բանակում և
գյուղում: Կուսակցության բուռն աճումը և կուսակ-
ցական նոր կադրերի աճեցումը:

VIII ԹԵՄԱ

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐՅԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՄԵԾ ՀԵՂԱՓՈ-
ԽՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄԸ ՅԵՎ ԲՈՒՐԺՈՒԱ-
ԶԻԱՅԻ ԻՇԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՏԱՊԱԼՈՒՄԸ

1. Բոլշևիկների՝ անմիջականորեն զինված ապստամ-
բություն և խաղաղապատերազմ կուրսը: Բոլշևիկների
պայքարը մասսաներին նվաճելու համար: 1917 թվի
հունիսի 18-ի ցույցը: Յերկիր իրադրությունն այդ
ժամանակաշրջանում: Հուլիսյան ցույցը և իշխանու-
թյան անցումը հակահեղափոխության ձեռքը: Մեն-

դաստիարակելու գործում: Ստալինի ղեկավար դերը պետերբուրգյան ընդհատակում: Լենինյան-ստալինյան պայքարն աջ ու «ձախ» ոպորտունիստների դեմ պայքարին հարցում: Պատակառումը IV պետական Դումայի սոցիալ- դեմոկրատական Ֆրակցիայի ներսում:

Բոլշևիկները պայքարն ոպորտունիստների դեմ II Ինտերնացիոնալում:

VI ԹԵՄԱ.

ԲՈՂՇԵՎԻԿՆԵՐԻ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆ ԻՄՊԵՐԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՏԱՐԻՆԵՐԻՆ

1. Բոլշևիկներն իմպերիալիստական պատերազմը ֆաղափացիակամի վերածելու պայքարում: Իմպերիալիստական պատերազմը և ինքնակալության տեռորը բանվորական շարժման դեմ: 1914 թ. պատերազմի պատճառները: Պատերազմի բնույթը: II Ինտերնացիոնալի դավաճանությունը և նրա կրակը: II Ինտերնացիոնալի պարագլուխների սոցիալ-չովինիզմը և ցենտրիզմը, նրանց լոզունգները: Ռուսական մենշևիկները սոցիալ-չովինիզմը (Պլեխանով և ուրիշներ): Տրոցկուցենտրիզմը:

Բոլշևիկները տակտիկան և լոզունգները իմպերիալիստական պատերազմի տարիներին: Լենինի «Իմպերիալիզմը վորպես կապիտալիզմի ամենաբարձր ճտադիան» գրքի նշանակությունը: Մեկ, առանձին վերցրած, յերկրում սոցիալիզմի հաղթանակի հնարավորություն լենինյան թեորիան: Բոլշևիկները Բեռնի կոնֆերենցիայի նշանակությունը (1915 թ.):

Բոլշևիկները պայքարը Ռուսաստանում՝ ինքնակա-

լության և պատերազմի դեմ: Պետական Դումայի բոլշևիկյան Ֆրակցիայի ձերբակալությունը (1914 թվի նոյեմբերին): Կամենեյի դավաճանական դերը դատարանում (1915 թվի փետրվարին): Բոլշևիկյան կազմակերպությունների աշխատանքն արդյունաբերական կենտրոններում և բանակում: Բոլշևիկները կողմից մենշևիկների դավաճանական դերը մերկացումը, վորոնք մասնակցեցին ռազմա-արդյունաբերական կոմիտեներին:

2. Բոլշևիկների պայքարը III Ինտերնացիոնալի համար: Հեղափոխության նախապատրաստումը: Ձախ տարրերը II Ինտերնացիոնալում և Լենինի պայքարը նրանց բոլշևիկները շուրջը համախմբելու և III Ինտերնացիոնալ ստեղծելու համար: Բոլշևիկները կողմից սոցիալ-չովինիստների և ցենտրիստների մերկացումը Յիմմերվալդի (1915 թվի սեպտեմբերին) և Կլինտալի (1916 թվի սպրիլին) կոնֆերենցիայում: Յիմմերվալդյան ձախի կազմակերպումը Լենինի կողմից: Բոլշևիկները պայքարը Յերկրորդ Ինտերնացիոնալի ձախերի (Ռ. Լուքսեմբուրգ, Ռադեկ և ուրիշներ) սխալների դեմ: Պայքարը բոլշևիկները շարժերում յեղած ոպորտունիստների (Բուխարին, Պրատակով, Կամենեյ, Չիչոլյեյ և այլն) դեմ: Կուսակցական աշխատանքը Ռուսաստանում 1917 թվի հեղափոխությունից նախորդակին՝ Կենտկոմի բյուրոյի ղեկավարությունը: Գործադուլային շարժման աճումը:

VII ԹԵՄԱ.

ՓԵՏՐՎԱՐՅԱՆ ԲՈՒՐԺՈՒԱ-ԳԵՄՈՎՐԱՏԱԿԱՆ ՀԵՂԱ-
ՓՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ՅԵՎ ԲՈՂՇԵՎԻԿՆԵՐԻ ՊԱՅՔԱՐԸ
ՆՐԱ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆԻ ՎԵՐԱՃՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

1. Ցարիզմի տապալումը և կուսակցության պայ-
ֆարն ամբողջ իշխանութունը խորհուրդներին անցնե-
լու համար: Գործադուլների վերածումը զինված
ապստամբության (1917 թվի փետրվարի 25-ին): Բոլ-
շևիկները մասսաների գլուխ: Ինքնակալության տա-
պալումը (1917 թվի փետրվարի 27-ին): Հեղափոխու-
թյան բնույթն ու շարժիչ ուժերը: Յերկիրյանություն-
ը վորպես փետրվարյան հեղափոխության ամենաբնո-
րոշ առանձնահատկություն: Յերկիրյանության պատ-
ճառները: Մենշևիկներն ու եսերները — հեղափոխու-
թյան գլխավոր թշնամիներ: Կուսակցությունը ժամա-
նակավոր կառավարության դեմ պայքարելու առաջին
որերին: Ստալինի վերադարձն աքսորից և նրա ղեկա-
վար դերն այդ շրջանում:

Լենինի վերադարձն արտասահմանից: Լենինի ապ-
րիլյան թեզիսները, նրանց ելությունը և համաշխար-
հային պատմական նշանակությունը: Բոլշևիկյան կու-
սակցության հիմնական լոզունդները: Կամենեվի աջ
ոպորտունիստական դիրքը:

2. Պայքար հեղափոխության լենինյան պլանի հա-
մար: Բանվորների և զինվորների 1917 թվի ապրիլի
20-21-ի ցույցը բոլշևիկներին ղեկավարությամբ և ժա-
մանակավոր կառավարության իշխանության առաջին
ձգնաժամը: Կոալիցիոն կառավարության ստեղծումը

1-363491

վորպես մենշևիկներին և եսերներին բացահայտ դաշինք
բուրժուազիայի հետ:

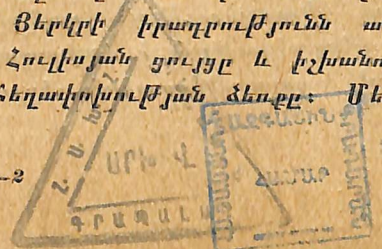
Բոլշևիկներին VII (ապրիլյան) կոնֆերենցիան: Կոն-
ֆերենցիայում Լենինի և Ստալինի պայքարն աջ (կա-
մենեվ, Ռիկով և ուրիշներ) և «ձախ» (Պյատակով և
ուրիշներ) ոպորտունիստների դեմ:

Բոլշևիկներին պայքարը մասսայական կազմակերպու-
թյուններում անբաժան արդյունցություն ձեռք բերելու
համար և կուսակցական աշխատանքը նրանց մեջ: Որ-
վա գլխավոր խնդիրը — համաձայնողական կուսակ-
ցություններին (մենշևիկներին և եսերներին) զրկել
մասսաների նկատմամբ ամեն մի արդյունցությունից:
Բոլշևիկյան լրագրերի («Պրավդա», «Սոլդատսկայա
Պրավդա», «Ոկոպնայա Պրավդա» և այլն) դերը: Կու-
սակցական կազմակերպությունների դերը բանակում և
գյուղում: Կուսակցության բուռն աճումը և կուսակ-
ցական նոր կազմերի աճեցումը:

VIII ԹԵՄԱ.

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐՅԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՄԵԾ ՀԵՂԱՓՈ-
ՒՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄԸ ՅԵՎ ԲՈՒՐԺՈՒԱ-
ՋԻԱՅԻ ԻՇԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՏԱՊԱԼՈՒՄԸ

1. Բոլշևիկներին՝ անմիջականորեն զինված ապստամ-
բությունն անխապատրաստելու կարգը: Բոլշևիկներին
պայքարը մասսաներին նվաճելու համար: 1917 թվի
հունիսի 18-ի ցույցը: Յերկիրի իրադրությունն այդ
ժամանակահատվածում: Հուլիսյան ցույցը և իշխանու-
թյան անցումը հակահեղափոխության ձեռքը: Մեն-

չևիկներէ և եսերներէ անցումը հակահեղափոխութեան կողմը: Բողչևիկներէ Կենտկոմի և «Պրավդա»-յի խմբադրութեան շենքերի ավերումը: Տեոորը բողչևիկներէ դեմ: Լենինն ընդհատակում:

Բողչևիկներէ կուսակցութեան 6-րդ համագումարը (1917 թ. հուլիսի 26-ից — ոգոստոսի 3-ը): Համագումարում Ստալինի պայքարը ոպորտունիստներէ (Նոգլին, Պրեոքրատենակի և ուրիշներ) դեմ: Կուսակցութեան տակտիկայի և նրա լողուններէ փոփոխումը: «Ամբողջ իշխանութեանը խորհուրդներին» լողունդի ժամանակավոր վերացումը: Համագումարում Ստալինի պայքարն ոպորտունիստներէ դեմ՝ մեր, առանձին վերցրած, յերկրում սոցիալիզմի կառուցման հնարավորութեան լենինյան թեորիայի համար: Միջուայնականներէ՝ կուսակցութեան մեջ ընդունելիլը: 6-րդ համագումարի նշանակութեանը:

Կոռնիլովականութեանը: Բողչևիկներէ դեկավար դերը կոռնիլովականութեան դեմ մղված պայքարում և միաժամանակյա պայքարը Կերենսկու կառավարութեան դեմ: «Ամբողջ իշխանութեանը խորհուրդներին» լողունդի վերականգնումը:

Յերկրի անտեսական դրութեանն այդ ժամանակաշրջանում: Հեղափոխական ճգնաժամի սրումը: Բողչևիկներէ կողմից խորհուրդներէ և այլ մասսայական կազմակերպութեաններէ մեջ մեծամասնութեան նվաճելը: Դեմոկրատական խորհրդակցութեանը և Նախապառլամենտը վորպես հակահեղափոխութեան ոջախներ: Կուսակցութեան տակտիկան Դեմոկրատական խորհրդակցութեան և Նախապառլամենտի մեջ: Կամենելի ոպորտունիստական դիրքը:

2. Հոկտեմբերյան Սոցիալիստական Մեծ հեղափոխութեան հաղթանակը և նրա միջազգային նշանակութեանը: Գործադուլային շարժումը: Գյուղացիական պայքարում խորհուրդներէ դեմ: Մենշևիկներէ և եսերներէ մեկուսացումը մասսաներից: Միջազգային իրադրութեանը Հոկտեմբերի նախորդակին: Ձինված ապստամբութեան ռազմատեսիկական պատրաստութեան Կենտկոմի պլանի մշակումը: Կուսակցութեան 1917 թ. հոկտեմբերի 10 (23)-ի և 16 (28)-ի վորոշումները դինված ապստամբութեան մասին: Ձինովյեվի և Կամենելի դավաճանութեանը: Ժամանակավոր կառավարութեան կողմից հակահեղափոխական ուժերի մոբիլիզացիան՝ հեղափոխութեանը ջախջախելու համար:

1917 թ. նոյեմբերի 7-ի հոկտեմբերյան դինված ապստամբութեանը (հոկտեմբերի 25-ին): Լենինը և Ստալինը ապստամբութեան անմիջական դեկավարներ: Ժամանակավոր կառավարութեան տապալումը և իշխանութեան անցումը պրոլետարիատի ձեռքը:

Խորհուրդներէ համառոտաաստանյան յերկրորդ համագումարը (1917 թվի նոյեմբերի 7-8-ը): Խաղաղութեան և հողի դեկրետները: Աշխարհում առաջին Խորհրդային կառավարութեան կազմվելը: Խորհրդային իշխանութեան առաջին կովիները բուրժուազիայի, մենշևիկներէ և եսերներէ հակահեղափոխական յելույթներէ դեմ:

Պրոլետարական Մեծ հեղափոխութեան բնույթը և շարժիչ ուժերը: Նրա միջազգային նշանակութեանը:

IX ԹԵՄԱ

ԲՈՂՇԵՎԻԿՆԵՐԻ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀՈԿՏԵՄԲԵ-
ՐՅԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՄԵԾ ՀԵՂԱՓՈՆՈՒԹՅԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ՇՐՋԱՆՈՒՄ

1. Բոլշևիկների պայքարը պրոլետարական պետու-
թյան ստեղծման և ամրապնդման համար: Պրոլետա-
րական մեծ հեղափոխության հաղթական յերթը, խոր-
հըրդային կարգի ամրապնդումը: Կարմիր բանակի ըս-
տեղծման սկիզբը:

Բոլշևիկները կուսակցության պայքարն աջ ուսու-
տունիստների դեմ (Չինովյեվ, Կամենևի, Ռիկով և ու-
րիշներ): Աջերի բանակցությունները մենշևիկների և
եանրների հետ՝ բուրժուական դեմոկրատիայի հասա-
րակակարգին վերադառնալու վերաբերյալ: Աջ ուսու-
տունիստների դասալքությունը պատասխանատու պոս-
տերից. աջ ուսուտունիստների սաբոտաժի ջախջախու-
մը բոլշևիկների կուսակցության կողմից:

Բանվորական վերահսկողության հաստատումը ար-
տադրության և բաշխման վրա և արդյունաբերության
ազգայնացման սկիզբը: Ազգային ճնշման վերացումը:

Հակահեղափոխության առաջին ոջախների ջախջա-
խումը (Դուխոնին, Կրասնով, Կալեզին և ուրիշներ):
Համառուսաստանյան Արտակարգ Հանձնաժողովի (Վե-
չեկայի) ստեղծումը: Սահմանադիր ժողովի ցրումը:
Խորհուրդների 3-րդ համագումարը (1918 թվի հուն-
վարի 23-31-ին): «Աշխատավոր և շահագործվող ժո-
ղովրդի իրավունքների դեկլարացիան»:

2. Բոլշևիկյան կուսակցության պայքարը խաղաղու-
թյան համար: Բրեստի հաշտության բանակցություն-

ները: Լենինի և բոլշևիկների կուսակցության պայ-
քարը հաշտություն կնքելու համար: «Ձախ կոմունիստ-
ների» Ֆրակցիայի առաջացումը և նրա պայքարը կու-
սակցության դեմ: Տրոցկու պայքարը լենինյան դժի-
դեմ՝ հաշտություն կնքելու հարցում: Հաշտություն
կնքելու մասին Լենինի և Ստալինի ցուցումների դավա-
ճանական խախտումը Տրոցկու կողմից և դերմանական
իմպերիալիստների առաջխաղացումը:

Բոլշևիկյան կուսակցության հաղթանակը «Ձախերի»
և տրոցկիզմի դեմ մղվող պայքարում: Բրեստի հաշ-
տության կնքումը և դադարի սկիզբը: Կուսակցության
VII համագումարը (1918 թ. մարտ 6-8-ը): Կուսակ-
ցության վերանվանումը:

Պայքար սոցիալիստական շինարարության լենինյան:
պլանի համար՝ պրոլետարիատի դիկտատուրայի առա-
ջին շրջանում (1918 թվի գարնանը): Չքաղորական
կոմիտեների ստեղծումը և սոցիալիստական հեղափո-
խության ծավալումը դյուլում:

X ԹԵՄԱ

ԲՈՂՇԵՎԻԿՆԵՐԻ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ԳԱՂԱՔԱՑԻԱ-
ԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄՆԵՐԻ ՑԵՎ ՌԱԶՄԱԿԱՆ
ԿՈՄՈՒՆԻՉՄԻ ՏԱՐԻՆԵՐԻՆ

1. Դադարի խախտումը և քաղաքացիական պատե-
րազմի ծավալումը: Հակահեղափոխական ապստամբու-
թյունները խորհրդային իշխանության դեմ 1918 թվի
ամառը (չխտաբուվակների, ձախ եսերների և այլոց
ապստամբությունները) և քաղաքացիական պատերազ-

մի սկիզբը: Սպիտակ զվարդիական-եսերական տեռուրը բուշեիկները դեմ: Լենինի վերավորումը:

Բուշեիկները կուսակցութիւնը պրոլետարական պետութեան պաշտպանութեան գլուխ: Կանոնավոր Կարմիր բանակի ստեղծումը: Ռազմական կոմիտայնների ինստիտուտը հաստատումը: Մասսայական կարմիր տեռուր:

Հաղթանակները ռազմաճակատներում (1918 թվի վերջը և 1919 թվի սկիզբը): Անտանտի կողմից խորհրդային Ռուսաստանի դեմ արշավանք կազմակերպելը: Կուշակականութիւն:

Ռազմական կոմունիզմը — կուսակցութեան անտեսական քաղաքականութիւն քաղաքացիական պատերազմի տարիներին: Արդյունաբերութեան ազգայնացումը և նրա մոնոպոլիզացիան սրատերազմի կարիքների համար: Պարենմանատրումը:

Կուսակցութեան VIII համագումարը (1919 թ. մարտ 18-23): Նոր ծրագրի ընդունումը և Լենինի պայքարը Բուխարինի ու Պյատակովի դպրաւանատան սխալները դեմ՝ ծրագրի հարցում: VIII համագումարի վորոշումները գյուղացիութեան մասին և գյուղացիութեանը չեղծացնելու քաղաքականութիւնից նրա հետ դաշինք կնքելու քաղաքականութեան անցնելը: Ռազմական հարցը VIII համագումարում:

Կոմունիստական Ինտերնացիոնալի I կոնգրեսը (1919 թ. մարտ):

2. Բուշեիկների կուսակցութիւնն Անտանտի արշավանքների դեմ մղված պայքարում և քաղաքացիական պատերազմի հաղթական ավարտումը: Բուշեիկների

կուսակցութեան կազմակերպած հաղթանակը Կուշակի նկատմամբ: Կուշակին ջախջախելը:

Անտանտի յերկրորդ արշավանքը (1919 թվի վերջ): Դենիկինի և Յուզենիչի հարձակումը: Տրոցիու ծրագրի մերժումը և նրան Կարմիր բանակի գործողութիւնների ղեկավարումից հեռացնելը: Դենիկինին ջախջախելու ստալինյան ծրագիրը և նրա իրագործումը Կարմիր բանակի կողմից: Դենիկինի ջախջախումը: Պետրոգրադի համար մղվող պայքարը և Ստալինի դեմը Յուզենիչին ջախջախելու գործում:

Կուսակցութեան IX համագումարը (1920 թ. մարտի 29 — ապրիլի 5): IX համագումարի վորոշումները անտեսական հարցերի և կուսակցական շինարարութեան ինդիկները մասին: Յերկրի ելեկտրիֆիկացման լենինյան պլանը: Կուսակցութեան պայքարը «դեմոկրատական ցենտրալիզմի» (սալոնովականութեան) հակակուսակցական խմբակի դեմ: Կոմիստերնի յերկրորդ կոնգրեսը (1920 թ. հուլիս):

Անտանտի յերրորդ արշավանքը պրոլետարական պետութեան դեմ, սպիտակ լեհերը և Վրանդելը: Անտանտի յերրորդ արշավանքի ջախջախումը:

Բուշեիկների կուսակցութիւնը — պրոլետարական դիկտատուրայի առաջնորդ և նրա հաղթանակների կազմակերպիչ քաղաքացիական պատերազմում: Լենինի և Ստալինի դերը Կարմիր բանակի ղեկավարման և քաղաքացիական պատերազմում խորհրդային իշխանութեան հաղթանակը կազմակերպելու մեջ:

XI ԹԵՄԱ

ԲՈԼՇԵՎԻԿՆԵՐԻ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆՈՐ ՏՆՏԵՍԱ-
ԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՆՑՆԵԼԻՍ

(X յեկ XI համագումարներ)

1. Բոլշևիկներին կուսակցութեանը նոր տնտեսական փառաքանակութեանը անցնելիս: Քաղաքացիական պատերազմի հազվեական ավարտումը: Արդյունաբերության և դյուրաշատեսուցության անկումը: Գյուղացիության դժգոհումը պարենամանատրաման սխտեմից: Կուրակային-տեսական ապստամբությունները: Կրոնչատարտի խռովությունը:

Պրոֆմիտությունների մասին դիտկուսիան և կուսակցության ճգնաժամը: Լենինը և Ստալինը պրոֆմիտությունների մասին վորպես պրոլետարիատի դիկտատուրայի հենարանի և կոմունիզմի դպրոցի: Հակալենինյան տրոցկիստական դիրքավորումը պրոֆմիտությունների հարցում («պրոֆմիտությունների պետականացումը»): «Բանվորական ուղղիցիան» (Շլյապինկով, Կոլոնտայ և ուրիշներ) — անարխո-սինդիկալիստական թեքման արտահայտություն: Բուխարինի բուֆերային դիրքը: «Դեմոկրատական ցենտրալիզմի» (սուպրոնովականություն) խմբակի մենչևիկյան-եսերական պլատֆորմը: Բոլոր հակալենինյան խմբավորումներին դիրքը պրոֆմիտությունական դիտկուսիայում, վորպես մանր բուրժուական ստրեքի տատանումների անդրադարձում: Լենինյան-ստալինյան պլատֆորմը պրոֆմիտությունների դերի և խնդիրների հարցում («տասի պլատֆորմը»): Լենինի և Ստալինի գլխավորությունը բու-

շևիկներին կուսակցության պայքարը հակակուսակցական խմբավորումների դեմ, հանուն բոլշևիկյան կուսակցության միասնության, հանուն կուսակցության սերտ կապի բանվոր դատակարգի հետ, հանուն միջակ դյուրացիության հետ դաշինքի ամբապնդման չքալորությունների վրա հենվելով:

2. Բոլշևիկներին կուսակցության X համագումարը (1921 թ. մարտի 8—16) և նրա պատմական նշանակությունը: X համագումարի վորոշումները կուսակցության միասնության մասին և Ֆրակցիաների ու խմբավորումների ազդեցումը: Համագումարի վորոշումը անարխո-սինդիկալիստական թեքման մասին և «բանվորական ուղղիցիայի», հայացքների անհամատեղելիության մասին կուսակցության պատկանելիության հետ: Լենինյան-ստալինյան դժի ընդունումը պրոֆմիտությունների հարցում:

X համագումարի վորոշումը պարենամանատրումը պարենահարկով փոխարինելու մասին: Անցումը նոր տնտեսական քաղաքականության: Լենինը և Ստալինը նոր տնտեսական քաղաքականության մասին, վորպես պրոլետարիատի միակ ճիշտ քաղաքականության կապիտալիզմից սոցիալիզմի փոխանցման շրջանում: Նեպի ուղղորտմանիստական ըմբռնումը տրոցկիստների և աջ ուղղորտմանիստների կողմից:

Ստալինի դեկուցումը ազգային հարցի վերաբերյալ: Կուսակցության X համագումարը մեծապետական շովինիզմի, վորպես գլխավոր վտանգի, և տեղական նացիոնալիզմի դեմ պայքարելու մասին:

X համագումարի պատվիրակներին մոբիլիզացիան

Կրօնչտարադատի ինտիմությունը ճնշելու համար: Խռովու-
թյան լիկվիդացիան:

Միջազգային իրադրությունը 1921 թվականին: Կո-
միտեներն III կոնգրեսը (1921 թ. հունիս—հուլիս):

Կուսակցության XI համագումարը (1922 թ. մարտի
27 — ապրիլի 2): Լենինի զեկուցումը: Նահանջի վեր-
ջանալը: Դասակարգային ուժերի վերախմբավորումը և
սոցիալիստական հարձակումը կապիտալիստական
տարրերի վրա: «Սովորեցեք առևտուր անել» լոզունգը:
«Ուլուժ» լենինյան հարցադրումը: Լենինը մարզկանց
ընտրելու և կատարումն ստուգելու մասին: XI համա-
գումարը պրոֆմիտությունների դերի մասին՝ նոր տըն-
տեսական քաղաքականության ժամանակ: Համադու-
մարի նախազգուշացումը նախկին «Բանվորական ուղի-
ղիցիայի» անդամներին (Շլյապնիկով, Կոլոնտայ, Մեդ-
վեդյեվ):

Կուսակցական շինարարությունը նեպին անցնելուց
հետո: Կուսակցության դատմը և կուսակցության կազ-
մի կարգավորումը: Ստալինի՝ կուսակցության Կենտ-
րոնական կոմիտեյի գլխավոր քարտուղար ընտրվելը:

XII ԹԵՄԱ

ԲՈՒՇԵՎԻԿՆԵՐԻ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՍՈՑԻԱԼԻՍ-
ՏԱԿԱՆ ՀԱՐՁԱԿՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՄՂԱԾ ՊԱՅՔԱՐՈՒԹՅ
ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՄԱՆ ՇՐՋԱՆՈՒԹ

(XII յեվ XIII համագումարները)

1. Բուլշևիկների կուսակցությունը նեպի հիման
վրա կատարված հարձակման գլուխ: Խորհրդային
հանրապետության ներքին և միջազգային դրուժյան

ամրապնդումը: Դասակարգային պայքարը վերականգ-
նման շրջանի սկզբում: Բուլշևիկյան կուսակցության
XII կոնֆերենցիան (1922 թիվ, ոգոսոսո) հակախոր-
հրդային կուսակցությունների և հոսանքների մասին:
«Բանվորական ուղիցիայի», «Բանվորական խմբակի»
և «Բանվորական ճշմարտության» հակահեղափոխական
բեկորների լիկվիդացիան:

ԽՍՀՄ-ի Խորհուրդների I համագումարը (1922 թ.
դեկտեմբեր): Ստալինի զեկուցումը սոցիալիստական
հանրապետությունների յեղբայրական միություն
ստեղծելու մասին՝ ԽՍՀՄ-ի բոլոր ժողովուրդներին
լիակատար իրավահավասարության սկզբունքներով:
ԽՍՀՄ-ի կազմակերպումը:

Կուսակցության XII համագումարը (1923 թ.,
ապրիլի 7—25): Համագումարի վորոշումն արդյունա-
բերության վերականգնման ուղիների մասին: Կուսակ-
ցության պայքարը՝ կուսակցության դերը պետական
և տնտեսական ապարատների ղեկավարման մեջ թու-
լացնելու փորձերի դեմ (Տրոցկի, Կրասին): ԿՎՀ-ԲԳՏ
միացյալ որդանի ստեղծումը:

Ազգային հարցի վերաբերյալ Ստալինի զեկուցու-
մը համագումարում: Պայքար վրացական ուղիներու-
նների դեմ: XII համագումարը յերկու ճակատում պայ-
քարելու և ազգային հարցում յեղած գլխավոր վտան-
գի մասին:

2. Բուլշևիկների կուսակցության պայքարը տրոց-
կիստական ուղիցիայի դեմ 1923—1924 թվերի շրջա-
նում: Այդ էտապի տնտեսական դժվարությունները
(«մկրատը»):

Տրոցկիստական դրոհը բուլշևիկյան կուսակցու-

Թյան գծի դեմ: Ներկուսակցական հարցերը վերաբեր-
յալ արոցկիւստների պլատֆորմի մենչեիկյան եյու-
թյունը, — պայքար ֆրակցիաների և խմբավորումների
ադատության համար, «հին դվարդիայի» վարկաբեկ-
ման և սերունդների հակադրման փորձերը: Կուսակ-
ցության Կենտկոմի վորոշումը ներկուսակցական դե-
մոկրատիայի մասին՝ 1925 թվի դեկտեմբերի 5-ին:

1923 թվականի դեկտեմբերին: Ստալինի դեկավա-
րությամբ բողչեիկների կուսակցության հաղթական
պայքարը արոցկիզմի դեմ հանուն լենինյան գծի:
Ստալինի ղեկուցումը XIII կուսկոնֆերենցիայում
(1924 թ. հունվարի 16—18): XIII կուսկոնֆերենցիան
արոցկիզմի՝ վորպես մանր բուրժուական թեքման
մասին:

Լենինի մահը (1924 թ., հունվարի 21): Լենինյան
կոչը դեպի կուսակցություն:

Կուսակցության XIII համագումարը (1924 թ.,
մայիսի 23—31)՝ կուսակցության կարգակերպական
աշխատանքի մասին նոր սրայմաններում: Կուսակցու-
թյան XIII համագումարը և Կոմինտերնի V կոնգրեսը
(1924 թ., հունիս) արոցկիզմի մանր-բուրժուական
բնության մասին: Բողչեիկները կուսակցության պայ-
քարը բողչեիզմի պատմությունը խեղաթյուրելու
արոցկիստական փորձերը դեմ (Տրոցկու «Հոկտեմբերի
դասերը»): Տրոցկիզմի գաղափարային ջախջախումը
Ստալինի աշխատություններում և յեյուլթյուններում:
Ստալինի «Լենինիզմի հիմունքների մասին» աշխա-
տությունը (1924 թիվ): Կուսակցության Կենտկոմի
հունվարյան պլենումի վորոշումները 1925 թվականին:

XIII ԹԵՄԱ.

ԲՈՂՇԵՎԻԿՅԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ԴԵՊԻ ՎԵՐԱ-
ԿԱՌՈՒՑՄԱՆ ՇՐՋԱՆԸ ԿԱՏԱՐՎՈՂ ՇՐՋԱԴԱՐՁԻՆ

(XIV կոնֆերենցիայից դեպի XV համագումար)

1. Բողչեիկների կուսակցության պայքարը յերկրի
ինդուստրացման լենինյան գծի համար: Խորհրդային
Միության տնտեսական դրությունը վերականգնման
չրջանի վերջում: Դասակարգային պայքարը յերկրում:

XIV կուսկոնֆերենցիան (1925 թ., ապրիլի 27—
29): Ձերժինսկու ղեկուցումը մետաղարդյունաբերու-
թյան մասին: Կուսկոնֆերենցիան արդյունաբերության
զարգացման, բանվորների և դյուղացիները դաշինքի
ամրապնդման և դյուղատնտեսության վերելքի ուղի-
ների մասին: XIV կոնֆերենցիան մի յերկրում սոցիա-
լիզմի կառուցման հնարավորության մասին:

Հակալենինյան «Լենինոզրադի ուղղիցիայի» («նոր
ուղղիցիայի») ստեղծումը Ձինովյեվի և Կամենեվի
կողմից: Այդ ուղղիցիայի մենչեիկյան-արոցկիստական
եյությունը: Մեր յերկրում սոցիալիզմի հաղթանակի
հնարավորության ժխտումը: Ուղղիցիայի պայքարը
պրոլետարիատի և դյուղացիության դաշինքի լենին-
յան քաղաքականության դեմ: Պետական ձեռնարկու-
թյունների և կոոպերացիայի սոցիալիստական բնույթի
ժխտումը: Ուղղիցիայի մենչեիկյան հայացքները կու-
սակցական շինարարության հարցերում: Ձինովյեվի և
Կամենեվի պայքարը բողչեիկների կուսակցության և
կուսակցության լենինյան Կենտկոմի դեմ՝ XIV համա-
գումարի նախորդակին:

Կուսակցութեան XIV համագումարը (1925 թ., դեկտեմբերի 18—31) ինդուստրացման համագումար: Ստալինը յերկրի սոցիալիստական ինդուստրացման և իՍՂՄ-ում սոցիալիզմի հաղթելու մասին: Ինդուստրացման հիմքը ծանր արդյունաբերութիւնն է: Ազրաբային-ինդուստրիալ յերկիրը ինդուստրիալ-ազրաբային յերկիր դարձնելու խնդիրը:

«Նոր ուղղիցիայի» տրոցկիստական Եյության մերկացումը Ստալինի կողմից: Սովետիկովի կապիտուլյանտական պլատֆորմի մերկացումը: Զինովյեվական ուղղիցիայի պարտուէթյունը կուսակցութեան XIV համագումարում:

Կուսակցութեան XIV համագումարը յերկու ճակատում պայքարելու ամսին, — «ձախ» ուղորտունիստները՝ տրոցկիստները և զինովյեվականները դեմ, վորպես գլխավոր վտանգի, և աջերի դեմ:

Կիրովի՝ Լենինգրադի բոլշևիկները դեկափարի՝ ծառայութիւնները տրոցկիստական-զինովյեվական ուղղիցիայի դեմ մղած պայքարում:

2. Բոլշևիկյան կուսակցութեան պայքարը տրոցկիստական-զինովյեվական ուղղիցիայի դեմ և վերջինիս վերանումը հակախորհրդային խմբակի:

Բոլշևիկյան կուսակցութեան պայքարը XIV համագումարի վորոշումների իրադրոծման համար: Տրոցկիստական-զինովյեվական անսկզբունք բլոկի ձեւավորումը (1926 թիվ) և նրա պայքարը լենինյան Կենտկոմի ու բոլշևիկյան կուսակցութեան դեմ: Անըսկզբունք դեմագոգիան և յերկերեսանիւթյունը վորպես տրոցկիստական-զինովյեվական բլոկի պայքարի մեթոդներ կուսակցութեան դեմ: Անըսկալ Փրակցիոն

կազմակերպութեան ստեղծելու վորձերին անցնելը: «Գերինդուստրացման» տրոցկիստական դեմագոգիական լողունը: Տրոցկիստ Պրեոբրաժենսկու յելույթը «գյուղացիութեանը շահագործելու» հակալենինյան թեորիայով (1926 թիվ):

XV կուսկոնֆերենցիան (1926 թ., հոկտեմբերի 26—նոյեմբերի 3) և Կոմինտերնի գործկոմի VII պլենումը (1926 թ., դեկտեմբեր) տրոցկիստական-զինովյեվական բլոկի մասին, վորպես սոցիալ-դեմոկրատական թեքման կուսակցութեան մեջ: Միջազգային իմպերիալիզմի կողմից ինտերզային Միութեան դեմ պատերազմի սպառնալիքի ուժեղացումը 1927 թիվի ամառը: Տրոցկիստական-զինովյեվական ուղղիցիայի նոր հարձակումը բոլշևիկները կուսակցութեան դեմ: Ուղղիցիայի հակախորհրդային կուսակցութեան դառնալը, նրա անցումը բացահայտ պայքարի պրոլետարական դիկտատուրայի ռեժիմի դեմ:

Տրոցկու և Զինովյեվի վտարումը կուսակցութեանից (Կենտկոմի և ԿՎՀ-ի նոյեմբերյան պլենումը 1927 թիվին): Բոլշևիկյան կուսակցութեան կողմից տրոցկիստական-զինովյեվական ուղղիցիայի ջախջախումը:

XV համագումարը (1927 թ., դեկտեմբերի 2—19) կորեկտիվացման համագումար: Ընկեր Ստալինի դեկուցումը: Կապիտալիստական տարրերի վճռական արտամղման քաղաքականութիւնը: Հնգամյա պլանը կազմելու դիրեկտիվները:

XV համագումարը տրոցկիստական ուղղիցիայի պատկանելիութեան և նրա հայացքների պրոպագանդի անհամատեղելիութեան մասին կուսակցութեան մեջ մտալու հետ: XV համագումարի կողմից տրոցկիստա-

կան—զինովյեվական ոստիկանային պարագլուխները վերստարումը կուսակցությունից: Տրոցկիզմի վերասերումը հակահեղափոխական բուրժուազիայի առաջավոր ջոկատի:

XIV ԹԵՄԱ

ԲՈՂՇԵՎԻԿՆԵՐԻ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱՌԱՋԻՆ ՀՆԳԱՄՅԱԿԻ ՀԱՄԱՐ ՊԱՅԲԱՐԵԼԻՍ

1. Վերակառուցման շրջանի առաջին ետապը և պայքար աջ թեփման դեմ: Դասակարգային պայքարի սրումը վերակառուցման շրջանում: Կուսակցության պայքարը հացի ճակատում: Բուրժուական ինտելիգենցիայի վերնախնայի միասարարությունը (Շախտիի գործը): Կուլակուլության գաղանային պայքարը կուտրնտեսային շինարարության դեմ գյուղում, հացամթերումները տնայալելու փորձերը:

Ստալինը բոլշևիկյան հարձակման և դժվարությունների բոլշևիկյան հաղթահարման պայքարի կազմակերպիչ: Կուսակցության Կենտկոմի դիմումն ինքնաքննադատության մասին (1928 թ., հունիս):

Բոլշևիկյան կուսակցության պայքարն աջ ոստրտունիզմի դեմ: Աջ ոստրտունիզմը՝ կուլակուլության գործակալություն կուսակցության ջարքերում—գրքխափոր վտանգ յերկրի սոցիալիստական վերակառուցման շրջանում: Աջ ոստրտունիստների պայքարն ինդուստրացման և կոլեկտիվացման՝ կուսակցության ընդունած տեմպի դեմ (Բուխարին, Ռիկով, Տոմսկի, Ֆրոմկին և ուրիշներ): Մոսկվայի կազմակերպու-

թյան աջ ոստրտունիստական դեկալարների (Ուզլանով և ուրիշներ) պայքարը կուսակցության և լենինյան Կենտկոմի դեմ: Պրոֆմիտլոյունները աջ ոստրտունիստական դեկալարների (Տոմսկի) պայքարը կուսակցության և Կենտկոմի դեմ: Աջերի գլորումը դեպի մի յերկրում սոցիալիզմի կառուցման հնարավորության տրոցկիստական ժխտումը: Աջ ոստրտունիստների համաձայնության դալու փորձերը տրոցկիստների հետ (Բուխարինի բանակցությունները Կամենևիի հետ):

Կենտկոմի նոյեմբերյան պլենումը (1928 թ.,) յերկու ճակատում պայքարելու մասին,—աջ և «ձախ» ոստրտունիստների և հաշտվողականության դեմ: Կենտկոմի նոյեմբերյան պլենումն աջ վտանգի, վորպես զլխափոր վտանգի մասին:

XVI կուսկոնֆերենցիան (1929 թ., ապրիլի 23—29) առաջին հնդամյակի հիմնական խնդիրների մասին: XVI կուսկոնֆերենցիայի կոչը սոցիալիստական մըրցության մասին: XVI կուսկոնֆերենցիան կուսակցության զտման մասին և բյուրոկրատիզմի դեմ պայքարելու մասին:

Կենտկոմի նոյեմբերյան պլենումի (1929 թ.,) վորոշումն աջ ոստրտունիզմի հայացքների պրոպագանդիան համատեղելության մասին ՀամԿ(բ)Կ պատկանելիության հետ:

Կուսակցության պայքարն աջ ոստրտունիստների դեմ Կոմինտերնում: Ծրագրի ընդունումը Կոմինտերնի VI կոնգրեսում (1928 թ., հուլիս): VI կոնգրեսն աջ ոստրտունիզմի մասին: Կոմինտերնի գործկոմի X պլենումի (1929 թ., հուլիս) վորոշումը Բուխարինի սխալների և նրան Կոմինտերնի գործկոմի կազմից հա-

նեղու մասին: Բուխարինի վտարումը ՀամԿ(բ)Կ Կենտ-
կոմի Գաղբյուրոյի կազմից (Կենտկոմի նոյեմբերյան
պլենումը 1929 թվին): Նախագգուչացում Ռիկովին և
Տոմսկուն:

2. Բոլշևիկների կուսակցութունը սոցիալիստական
ծավալուն հարձակման համար պայքարիս: 1929 թի-
վը—մեծ բեկման տարի: Համատարած կոլեկտիվա-
ցում: Բոլշևիկների կուսակցության անցումը դյուղի
կապիտալիստական տարրերի սահմանափակման և ար-
տավածման քաղաքականութունից դեպի կուլակության,
վորպես դասակարգի, վերացման քաղաքականությա-
նը՝ համատարած կոլեկտիվացման հիման վրա:

Կուսակցության պայքարն աջ ուղորտունիղմի և
կոլտնտեսային շինարարության «ձախական» խոտո-
րումների դեմ: Ստալինի «Գլխապտույտը հաջողու-
թյուններից» և «Պատասխան ընկեր կոլտնտեսական-
ների» հոդվածների նշանակութունը (1930 թվ):
Ուղորտունիղմի ջախջախումը և կուսակցության դժի
հաղթանակը կոլտնտեսային շինարարության մեջ:

Կուսակցության XVI համագումարը (1930 թ.,
հունիսի 26—հուլիսի 13), —ամբողջ ճակատով սոցիա-
լիստական ծավալուն հարձակման համագումար:
ԽՍՀՄ-ի թևակոխումը սոցիալիղմի ժամանակաշրջանը:
Համագումարի հիմնական վորոշումները: Պայքարը
հնգամյակը չորս տարում կատարելու համար: Համա-
գումարի վորոշումն աջ թեքման հայացքների անհա-
մատեղելիության մասին ՀամԿ(բ)Կ պատկանելիության
հետ: XVI համագումարը յերկու ճակատում պայքա-
րելու մասին և աջ վտանդի մասին, վորպես գլխավոր
վտանդի: Հակահեղափոխական կազմակերպություննե-

րի մերկացումը և լիկվիդացիան («Արդյունաբերական
կուսակցությունը», մենշևիկների միութենական բյու-
րոն, Կոնգրատիվ-Չայանովի կուլակային կուսակցու-
թյունը): Սիրցով-Լոմինաձեյի աջ—«ձախական» ըլկի
անակցումը յերկերեսանիության ջախջախումը:

Ստալինի ճառը «Տնտեսավարների խնդիրների մա-
սին» (1931 թ., փետրվար): «Տիրապետել տեխնիկա-
յին» լողունղը: Ստալինը նոր պայմանների և սոցիա-
լիստական շինարարության նոր խնդիրների մասին
(1931 թ., հունիս): Ստալինի վեց պայմանները:

Կուսակցության XVII կոնֆերենցիան (1932 թ.,
հունիսի 30—փետրվարի 4—ը) հնգամյակի չորրորդ
ավարտական տարվա մասին: XVII կոնկոնֆերենցիան
յերկրորդ հնգամյակի հիմնական դրուլթների մասին:
Պայքար սոցիալիստական սեփականության ամրա-
պլնեղման համար:

Տրոցկիղմի և աջ ուղորտունիղմի բեկորներից կազմ-
ված հակահեղափոխական խմբերի ջախջախումը
(Ռյուտին, Սմիլնով, Եյամոնտ և ուրիշներ):

Կապիտալիղմի կայունացման վերջը: Կենտկոմի
և ԿՎՀ հունվարյան պլենումը (1933 թվ): Ստալինի
գեկուցումն առաջին հնգամյակի արդյունքների մա-
սին: «Ով—ում» հարցի վերջնական լուծումը սոցիալիղ-
մի ոգտին թե՛ քաղաքում և թե՛ դյուղում: Առաջին
հնգամյակի հաղթանակի միջազգային նշանակություն-
նը:

ԲՈՂՇԵՎԻԿՆԵՐԻ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՅԵՐԿՐՈՐԴ
ՀՆԳԱՄՅԱԿԻ ՀԱՄԱՐ ՊԱՅԳԱՐԵԼԻՍ

1. Բոլշևիկների կուսակցութեանը—անդասակարգ սոցիալիստական հասարակութեան կառուցումն ալարտելու պայքարի կազմակերպիչ:

Կենտրոնի և ԿՎՀ-ի հունվարյան պլենումը (1933 թիվ) կուսակցութեան՝ յերկրորդ հնգամյակի առաջին տարվա խնդիրների մասին: Ստալինը՝ շինարարութեան պայթուցիկ յուրացման պայթուցիկ լրացնելու անհրաժեշտութեան մասին: Ստալինն արդյունաբերութեան դարձաճան յերկրորդ հնգամյակի տեմպի մասին:

Սոցիալիստական հարձակման ծախիւումը և դասակարգային թշնամու դիմագրութեան սրումը («գաղտնադուր») : Կուսակցին սաբոտաժը գյուղում: Ստալինը գյուղական կուսակազմակերպութեանը և գյուղական կոմունիստների աշխատանքի թերութեանը մասին: Քաղբաժինների ստեղծումը գյուղատնտեսութեան մեջ: Հարվածային կոլտնտեսականների առաջին համագումարը (1933 թ., փետրվար): Բոլոր կոլտնտեսութեանները բոլշևիկյան և բոլոր կոլտնտեսականներին ունեւոր դարձնելու ստալինյան լողունը: Կուսակցին սաբոտաժի ջախջախումը, արմատական բեկումը կոլտնտեսութեանների աշխատանքում: Հակահեղափոխական նացիոնալիստական խմբաւորումների ջախջախումն Ուկրաինայում, Բելոռուսիայում և այլն: Մեքենա-տրակտորային կայանների և խորհանտեսութեանների քաղբաժինների ստեղծումը: Պայքար բոլշևիկյան

կուսակցութեան շարքերի ամրապնդման համար: Կուսակցութեան զտումը 1933—1934 թիվն:

Բոլշևիկների կուսակցութեան XVII համագումարը հաղթողների համագումար (1934 թ., հունվարի 26—փետրվարի 10): Սոցիալիստական շինարարութեան հաջողութեանները XVII համագումարի նախորդակին: Ստալինի գեկուցումը XVII համագումարին—յերկրորդ հնգամյակում կուսակցութեան աշխատանքի բոլշևիկյան ծրագիրը: XVII համագումարը յերկրորդ հնգամյակի տնտեսական և քաղաքական հիմնական խնդրի մասին:

Կազմակերպական հարցը XVII համագումարում: Ընկեր կազմանովիչի գեկուցումը: Կուսակցութեան XVII համագումարը «կազմակերպական գեկուցումը յունը քաղաքական գեկուցումը մակարդակին բարձրացնելու» անհրաժեշտութեան մասին: Կուսակցական Վերահսկողութեան Հանձնաժողովի և Խորհրդային Վերահսկողութեան Հանձնաժողովի ստեղծումը: Կուսակցութեան նոր կանոնադրութեանը: Ստալինը գլխավոր վստանդի մասին ընդհանուր քաղաքականութեան բնագրայնում և ազգային հարցում:

2. Բոլշևիկների կուսակցութեան պայքարի ծավալումը յերկրորդ հնգամյակի հաղթանակի համար: Սոցիալիստական արդյունաբերութեան հզոր ծավալումը: Կուսակցութեան պայքարը տրանսպորտի աշխատանքը բարելավելու համար: Խորհրդային առևտրի ծախիւումը: Հարվածայինների և գերազանցիկների շարժման ծախիւումն արդյունաբերութեան ու գյուղատնտեսութեան մեջ: Աշխատավորութեան նյութական դրութեան բարելաւումը:

Կենտկոմի նոյեմբերյան պլենումը 1934 թվին : Մատակարարման քարտային սխտեմի վերացումը : Մեքենա-տրակտորային կայանների քաղբաժինները սովորական կուսակցական որգանների վերակազմելու վորոշումը :

Հակահեղափոխական տրոցկիստական-դինովյեվական խմբակի թափթիվումների կողմից Լենինգրադի սրբորեստրատի ղեկավար Ս. Մ. Կիրովի չարանենդ սպանությունը Լենինգրադում : Զինովյեվը և Կամենեվը տեոթիստական հակահեղափոխական ավադակախմբի ներչնողներ ու կազմակերպիչներ : Յերկերեսանիությունը վորպես կուսակցության ղեմ նրանց պայքարելու մեթոդը :

Տրոցկիստական-դինովյեվական հակահեղափոխական ավադակախմբի ջախջախումը : Խորհրդային յերկրի աշխատավորության համախմբումը բոլշևիկյան կուսակցության և նրա սիրելի առաջնորդ Ստալինի շուրջը :

Բոլշևիկյան զգաստությունը սրումը : Կուսակցության պայքարը կուսակցական տնտեսությունը կարգի բերելու համար : Կուսակցական փաստաթղթերի ստուգումը :

Խորհուրդների համամիութենական VII համագումարի (1935 թ., հունվար-փետրվար) պատմական վորոշումն ընտրական սխտեմի հետադա ղեմոկրատացման և սահմանադրության մեջ համապատասխան փոփոխություններ մտցնելու մասին : Հարվածային կորտընտեսականների համամիութենական III համագումարը և կոլտնտեսային կյանքի ստալինյան կանոնադրություն ընդունումը :

«Կաղերն են վճռում ամեն ինչ» ստալինյան լորդնոզը : Բոլշևիկների կուսակցության պայքարը տեխնիկային տիրապետած կաղերների համար :

Կոմինտերնի VII կոնգրեսը (1935 թիվ, ոգոստոս) : Սոցիալիզմը ԽՍՀՄ-ում հաղթանակել և վերջնականապես և անդառնալիորեն : VII կոնգրեսը ԽՍՀՄ-ում սոցիալիզմի հաղթելու նշանակություն մասին՝ համաշխարհային հեղափոխական շարժման համար : Սոցիալիստական մրցություն և աշխատանքի բարձր արտադրականություն սրայքարի նոր, բարձրագույն ետապը—ստալանովյան շարժումը : Ստալանովյան բանվոր-բանվորուհիների համամիութենական առաջին խորհրդակցությունը (1935 թիվ, նոյեմբեր), կոմբայնավարները և կոմբայնավարուհիները, տրակտորիստների, ճակնդեղի դաշտերի հարվածայինների և հարվածայնուհիների անասնաբուժության աշխատողների, ազգային հանրապետությունների հարվածայինների և առաջավոր մարդկանց խորհրդակցությունները վկայում են սոցիալիզմի հաղթանակը ԽՍՀՄ-ում, աշխատավորության, լայն մասսաների համախմբումը բոլշևիկների կուսակցության և նրա առաջնորդ, Լենինի զործը շարունակող մեծ Ստալինի շուրջը :

Բոլշևիկների կուսակցության, Լենինի-Ստալինի կուսակցության մեծ հաղթանակների համաշխարհային պատմական նշանակությունը :

ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի ղեկտեմբերյան պլենումը (1935 թիվ) ստալանովյան շարժման մասին և կուսակցական փաստաթղթերի ստուգման արդյունքների մասին : Կուսակցական վերահսկողության Հանձնաժողովի III պլենումի վորոշումները (1936 թիվ) :

ՅՈՒՅՈՎ
ԼԵՆԻՆԻ ՅԵՎ ԱՏՈՒԽՆԻ ՅԵՐԿԵՐԻ
ՀամԿ(բ)Կ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆԸ ԴԱՍԱԳՐՔՈՎ ՍՈՎՈՐՈՂ
ԽՄԲԱԿՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

I ՅԵՄԱՅԻ ՀԱՄԱՐ

Լենին, Ի՞նչու սոցիալ-դեմոկրատիան պետք է վճռական և անողորք պատերազմ հայտարարի սոցիալիստ - հեղափոխականներին (Վեցհատորյակ I հ. էջ 565—569, Հայկուսհրատ):

Ստալին, Լենինի դժի հիմունքները մասին, Լենինի դժի պատմական արժանատիքը («Լենինի դժի հարցերը», էջ 11—17, հայերեն 2-րդ հրատ. Հայկուսհրատ):

II ՅԵՄԱՅԻ ՀԱՄԱՐ

Լենին, Ի՞նչից սկսել (Վեցհատորյակ I հ. էջ 394—402, Հայկուսհրատ):

Լենին, Ռուսաստանյան սոցիալ-դեմոկրատները բողոքը (Վեցհատորյակ I հ., էջ 370—383, Հայկուսհրատ):

Լենին, Ճառ կուսակցության կանոնադրությունը քննարկելիս (Վեցհատորյակ I հ., էջ 722—723, Հայկուսհրատ):

Ստալին, Լենինի դժի հիմունքները մասին, III գլխ. տարերայնության «Թեմայի» քննադատությունը կամ ավանգարդի դերը շարժման մեջ («Լենինի դժի հարցերը» հայերեն հրատ. էջ 25-27 Հայկուսհրատ):

III և IV ՅԵՄԱՅԻ ՀԱՄԱՐ

Լենին, Զեկուցում 1905 թվականի հեղափոխության մասին (Յերկհատորյակ I հ. էջ 539—561, Վեցհատորյակ II հ., էջ 3—26 Հայկուսհրատ):

Լեւնին, Հեղափոխութեան դասերը (Յերկհատորյակ I հ., էջ 532—539, Հայկուսհրատ):

Լեւնին, Սոցիալ-դեմոկրատիայի վերաբերմունքը դեպի գյուղացիական շարժումը (Յերկհատորյակ I հ., էջ 516—526):

Լեւնին, Մոսկվայի ապստամբութեան դասերը (Վեցհատորյակ II հ., էջ 359—369, Հայկուսհրատ):

Լեւնին, Յերեք սահմանադրութիւնն կամ պետական կառուցվածքի յերեք կարգ (Յերկ. ժող. VII հ., էջ 375—378, ուսուերեն):

Ստալին, Լենինը վորպես ՌԿԿ կազմակերպիչ և առջնորդ (աես Լենինի մասին ժողովածու, ուսուերեն, 1935 թ.):

V ՔԵՄԱՅԻ ՀԱՍԱՐ

Լեւնին, Դեպի ճանապարհ (Վեցհատորյակ II հ., էջ 545—555, Հայկուսհրատ):

Լեւնին, Միասնականութեան խախտման մասին, վորն սքողվում է ազգականերով միասնականութեան մասին (Յերկհատորյակ I հ., էջ 647—670, Վեցհատորյակ II հ., էջ 751—776, Հայկուսհրատ):

Լեւնին, Հուղա Տրոցկու ամոթի կարմրութեան մասին (Լենինի և Ստալինի ընտիր յերկերի միհատորյակ, էջ 161, ուսուերեն):

Լեւնին, Հեղափոխական վերելքը (Վեցհատորյակ II հ., էջ 713—722, Հայկուսհրատ):

VI ՔԵՄԱՅԻ ՀԱՍԱՐ

Լեւնին, Պատերազմը և Ռուսաստանի սոցիալ-դեմոկրատիան (Յերկհատորյակ I հ., էջ 673—682, Վեցհատորյակ III հ., էջ 114—122, Հայկուսհրատ):

Լեւնին, Սոցիալիստական Ինտերնացիոնալը գրութիւնը և խնդիրները (Յերկ. ժող. XVIII հ., էջ 67—71, ուսուերեն):

Լեւնին, Յեվրոպայի միացյալ նահանգները լոզունգի մասին (Յերկհատորյակ I հ., էջ 687—692, Վեցհատորյակ III հ., էջ 128—132, Հայկուսհրատ):

Լեւնին, Ինչ ապացուցեց ՌՍԴԲ. Ֆրակցիայի դատը (Յերկ. հատոր. XV III, էջ 129—133, ուսուերեն):

VII ՔԵՄԱՅԻ ՀԱՍԱՐ

Լեւնին, Նամակներ հեռվից, Նամակ առաջին (Յերկհատորյակ II հ., 11—22, Վեցհատորյակ III հ., էջ 293—303, Հայկուսհրատ):

Լեւնին, Յերկիշխանութեան մասին (Վեցհատորյակ, հ., III էջ 316—320):

Լեւնին, Պրուետարիատի խնդիրները տվյալ հեղափոխութեան մեջ (Յերկհատորյակ II հ., էջ 22—28, Վեցհատորյակ III հ., էջ 311—316 Հայկուսհրատ):

Լեւնին, Նամակներ տակախիկայի մասին (Վեցհատորյակ III հ., էջ 320—333 Հայկուսհրատ):

VIII ՔԵՄԱՅԻ ՀԱՍԱՐ

Լեւնին, Լոզունգները առթիվ (Յերկհատորյակ II հ., էջ 69—78 Վեցհատորյակ III հ., էջ 451—549, Հայկուսհրատ):

Լեւնին, Մարքսիզմ և ապստամբութեան (Յերկհատորյակ հ. II էջ 94—101, Վեցհատորյակ III հ., էջ 499—505, Հայկուսհրատ):

Լեւնին, Կողմնակի մարդու խորհուրդներ (Յերկ. ժող. XVI հ., էջ 319—320, Լենինի և Ստալինի Ընտիր յերկերի միհատորյակ, էջ 273—275, ուսուերեն):

Լեւնին, Նամակ բողիշիկները կուսակցութեան անդամներին (Յերկհատորյակ, II հ., էջ 123—127, Վեցհատորյակ III հ., էջ 604—608, Հայկուսհրատ):

Լեւնին, Նամակ ՌՍԴԲԿ Կենտրոնական կոմիտեիին (Յերկհատորյակ II հ., էջ 127—132, Վեցհատորյակ III հ., էջ 608—612, Հայկուսհրատ):

Ստալին, Հոկտեմբերյան հեղափոխութիւնը և ուստական կոմունիստները տակախիկան (Լենինի խնդիր հարցերը» էջ 100—133, հայերեն 2-րդ հրատ. Հայկուսհրատ):

Ստալին, Հոկտեմբերյան հեղափոխութեան միջազգային բընույթը (Լենինի խնդիր հարցերը», էջ 258—266, հայերեն 2-րդ հրատ. Հայկուսհրատ):

IX ՔԵՄԱՅԻ ՀԱՍԱՐ

Լեւնին, Զեկուցում պատերազմի և խաղաղութեան մասին ՌԿ(Բ)Կ VII համագումարում (Յերկ. ժող. XXII հ., էջ 401—445):

Յերկհատորյակ II հ., էջ էջ 287—312, Վեցհատորյակ IV հ., էջ 279—302, Հայկուսհրատ):

Լեւնիճ, Մեր որբերի գլխավոր խնդիրը (Յերկ. ժող. XXII հ., էջ 481—487, Յերկհատորյակ II հ., էջ 326—332, Հայկուսհրատ):

Լեւնիճ, Խորհրդային իշխանության հերթական խնդիրները (Յերկ. ժող. XXII հ., էջ 533—551, Յերկհատորյակ II հ., էջ 332—372, Վեցհատորյակ IV հ., էջ 310—318 Հայկուսհրատ):

X ՅԵՄԱՅԻ ՀԱՄԱՐ

Լեւնիճ, Ձեկուցում գյուղի աշխատանքի մասին ՌԿ(Բ)Կ VIII համագումարում (Յերկ. հ., էջ XXIV, Յերկհատորյակ II հ., էջ 419—438, Վեցհատորյակ IV հ., էջ 582—589 Հայկուսհրատ):

Լեւնիճ, Մեծ նախաձեռնութիւն (Յերկհատորյակ II հ., էջ 456—481, Հայկուսհրատ):

Լեւնիճ, Բոլորը դեպի կռիւլ ընդդէմ Դենիկինի (առանձին բրոշուրով, ուսերեն):

Լեւնիճ, Նամակ բանվորներին ու գյուղացիներին՝ Կոլչակի դեմ արած հաղթանակի առթիւ (Յերկհատորյակ II հ., էջ 481—490, Հայկուսհրատ):

Սալիճ, Հարավի ուղիական դրութեան մասին (Լեւնիճ և Սալիճ ժողովածու II հ., էջ 274—278, Ի. Սալիճ ժողովածու, հոգիւածներ և ճառեր Ուկրաինայի մասին, էջ 81—88, ուսերեն):

Սալիճ, Անտանախի նոր արդավանքը Ռուսաստանի վրա (Լեւնիճ և Սալիճ ժողովածու II հ., էջ 279—283, Ի. Սալիճ ժողովածու, հոգիւածներ և ճառեր Ուկրաինայի մասին, էջ 90—96, ուսերեն): Ջրույց ընկ. Սալիճի հետ՝ ճակատի դրութեան մասին (Լեւնիճ և Սալիճ ժողովածու II հ., էջ 283—286: Ի. Սալիճ ժողովածու, հոգիւածներ և ճառեր Ուկրաինայի մասին, էջ 102—105, ուսերեն):

XI ՅԵՄԱՅԻ ՀԱՄԱՐ

Լեւնիճ, Արհեստակցական միութիւնները մասին, Ընթացիկ մոմէնտի մասին և Ընկ. Տրոցկու սխալների մասին (Յերկ. ժող. XXVI հ., էջ 89—118, Վեցհատորյակ V հ., էջ 3—28, Հայկուսհրատ):

Լեւնիճ, Ձեկուցում և յեղրափակման խոսք կուսակցութեան միասնակաւորութեան և անարխոսիսիկալիստական թեքման մասին ՌԿ(Բ)Կ X համագումարին (Յերկ. ժող. XXVI հ., էջ 379—394, Վեցհատորյակ V հ., էջ 123—131, Հայկուսհրատ):

Լեւնիճ, Յեղրափակման խոսք ՌԿ(Բ)Կ XI համագումարին ՌԿ(Բ)Կ Կենտկոմի քաղաքական հաշիւետւութեան առթիւ (Յերկ. ժող. XXVII հ., էջ 347—363, Հայկուսհրատ):

Լեւնիճ, Կոպեղացի մասին (Յերկ. ժող. XXVII հ., էջ 519—527, Յերկհատորյակ II հ., էջ 897—906, Վեցհատորյակ V հ., էջ 410—418, Հայկուսհրատ):

Սալիճ, Մեր տարածաշրջանները (Լեւնիճ և Սալիճ ժողովածու II հ., էջ 360—365, ուսերեն):

ՌԿ(Բ)Կ X համագումարի բանաձեւը կուսակցութեան միասնակցութեան մասին (ՀամԿ(Բ)Կ բանաձեւերով I հ., էջ 429—431, ուսերեն):

XII ՅԵՄԱՅԻ ՀԱՄԱՐ

Սալիճ, Կուսակցական շինարարութեան հերթական խնդիրները մասին (Լեւնիճ և Սալիճ ժողովածու II հ., էջ 602—622, Ի. Սալիճ ուղղիցիայի մասին ժողովածու, էջ 51—81, ուսերեն):

Սալիճ, Յեղրափակման խոսք՝ ՌԿ(Բ)Կ XIII համագումարին Կենտկոմի տված կազմակերպական ղեկուցման առթիւ (Լեւնիճ և Սալիճ ժողովածու II հ., էջ 629—636, Ի. Սալիճ, Ուղղիցիայի մասին ժողովածու, էջ 83—94, ուսերեն):

XIII ՅԵՄԱՅԻ ՀԱՄԱՐ

Սալիճ, ՌԿ(Բ)Կ XIV կոնֆերենցիայի աշխատանքի արդյունքները մասին (առանձին բրոշուրով, Ի. Սալիճ Ուղղիցիայի մասին ժողովածու, էջ 167—200, ուսերեն):

Սալիճ, Ձեկուցում և յեղրափակման խոսք ՀամԿ(Բ)Կ XIV համագումարում (առանձին բրոշուրով):

Սալիճ, Ձեկուցում և յեղրափակման խոսք ՀամԿ(Բ)Կ XV համագումարում (առանձին բրոշուրով):

XIV ՅԵՄԱՅԻ ՀԱՄԱՐ

Ստալին, Աջ թերթման մասին ՀամԳ(բ)ի մեջ («Աւենինիդմի հարցերը», հայերեն 2-րդ հրատ. էջ 303—361):

Ստալին, գլխավորապես հաջողութուններին («Աւենինիդմի հարցերը», հայերեն 2-րդ հրատ. էջ 404—410):

Ստալին, նոր պայմաններ անտեսական շինարարության նոր լինդիրներ («Աւենինիդմի հարցերը» հայերեն 2-րդ հրատ. էջ 557—579):

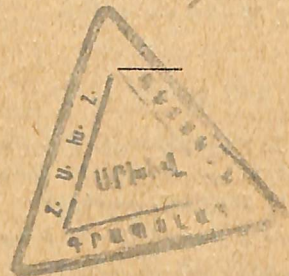
Ստալին, Կենտկոմի քաղաքական հաշվետվութունը ՀամԳ(բ)ի XVI համագումարին («Աւենինիդմի հարցերը», հայերեն 2-րդ հրատ. էջ 431—545):

Ստալին, Առաջին հնգամյակի արդյունքները («Աւենինիդմի հարցերը», հայերեն 2-րդ հրատ. էջ 594—635):

XV ՅԵՄԱՅԻ ՀԱՄԱՐ

Ստալին, Հաշվետու գեկուցում կուսակցության XVII (համագումարին ՀամԳ(բ)ի Կենտկոմի աշխատանքի մասին («Աւենինիդմի հարցերը» հայերեն 2-րդ հրատ. էջ 667—741, կամ առանձին բրոշյուրով):

Ստալին, ճառ ստախանովական բանվոր-բանվորուհիներին համախոսութեան անունին խորհրդակցությանը (առանձին բրոշյուրով):

Խմբագիր Հ. Գասպարյան
Թարգմ. Հ. Թուրջյան
Սրբագրիչ Վ. Զիդեյան
Տեխն. խմբ. Վ. Մանուկյան

Գրավորի լիազոր C—1076, հատ. № 380, պատվեր
№ 222, տիրած 1.500, ինդեքս $\frac{\text{II}-40}{\text{Y}}$

Հանձնված է արտադրության 20 հունիսի 1936 թ.
Ստորագրված է տպագրության 28 հունիսի 1936 թ.

Գինը 50 կոպ.

-30-

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0937743

9 ИЮЛ. 1936

496

№ 50 члп.

i

3637

**ПРОГРАММА ПО
ИСТОРИИ ВКП(б)**

Аршарьядет, Эривань